

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 21 stycznia 1988 r.

w sprawie planu kredytowego, bilansu pieniężnych przychodów i wydatków ludności oraz założeń polityki pieniężno-kredytowej na 1988 r.

§ 1. Uchwała się plan kredytowy, bilans pieniężnych przychodów i wydatków ludności oraz założenia polityki pieniężno-kredytowej na 1988 r., stanowiące załączniki nr 1—3.

§ 2. Działalność banków ukierunkowana będzie na przywracanie równowagi gospodarczej, przebudowę strukturalną gospodarki oraz podwyższanie społecznej i jednostkowej efektywności gospodarowania. Banki będą przyczyniać się do przywracania równowagi płatniczej państwa poprzez podejmowanie działań na rzecz zwiększenia zdolności eksportowej gospodarki. Celom tym należy podporządkować emisję pieniądza, politykę depozytową i kredytową oraz politykę walutową i kursową, a także zasady i tryb rozliczeń pieniężnych między jednostkami gospodarczymi.

§ 3. Banki będą tworzyć warunki do rozwoju przedsiębiorczości we wszystkich sektorach gospodarki narodowej.

§ 4. Polityka pieniężno-kredytowa powinna zapobiegać nadmiernej kreacji pieniądza. W zależności od kształtowania się uzasadnionych ekonomicznie zasobów Prezes Narodowego Banku Polskiego zwiększy bądź ograniczy wielkość udzielanych przez banki kredytów w stosunku do wielkości ustalonej w planie kredytowym.

§ 5. W celu wyeliminowania automatyzmu kredytowania potrzeb budżetowych zobowiązuje się Ministra Finansów i Prezesa Narodowego Banku Polskiego do opracowania i przedstawienia do aprobaty Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — w terminie do 30 czerwca 1988 r. — projektów odpowiednich zmian w systemie obsługi budżetu państwa oraz zasadach kredytowania przejściowego niedoboru budżetu państwa.

§ 6. Polityka depozytowo-kredytowa w odniesieniu do jednostek gospodarczych powinna zachęcać do gromadzenia w bankach środków w formie lokat terminowych oraz zapewniać angażowanie kredytów w przedsięwzięcia gwarantujące maksymalny dochód.

§ 7. Należy rozwijać usługi bankowe i podnosić ich jakość, w tym zwłaszcza poprzez zwiększanie skali obrotu bezgotówkowego oraz usprawnianie obsługi oszczędnościowo-kredytowej przez banki. Banki tworzyć będą sprzyjające warunki do rozwoju terminowych form oszczędzania przez ludność.

§ 8. W celu zwiększenia roli pieniądza w procesie podwyższania efektywności gospodarowania i ogólnego uzdrawiania gospodarki niezbędne jest takie kształtowanie stopy procentowej od depozytów i kredytów, aby z jednej strony stymulować rozwój oszczędności, z drugiej zaś oddziaływać na efektywne wykorzystywanie kredytów. W 1988 r. zapoczątkowany zostanie proces urealniania stopy procentowej zarówno w odniesieniu do depozytów terminowych, jak i do kredytów.

§ 9. Górną granicę odsetek od depozytów i od kredytów określa się w wysokości 30⁰/₀. Prezes Narodowego Banku Polskiego ustali podstawową stopę procentową oraz wysokość stóp procentowych, według których pobierane będą odsetki od kredytów refinansowych, udzielanych bankom kredytowym. W razie stosowania — zgodnie z założeniami polityki pieniężno-kredytowej — obniżonej stopy procentowej od kredytów udzielanych na podstawie decyzji rządowych na preferowane cele gospodarcze, różnica będzie wyrównywana z budżetu państwa. Szczegółowe zasady wyrównywania tej różnicy zostaną określone odrębnie w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ogólnych zasad udzielania kredytów przez banki.

§ 10. Prezes Narodowego Banku Polskiego, w celu zapewnienia jednolitości polityki pieniężno-kredytowej i pełnej zgodności działania systemu bankowego z planem kredytowym i z założeniami polityki pieniężno-kredytowej, będzie wykorzystywał kredyt refinansowy wraz z jego oprocentowaniem, system rezerw obowiązkowych oraz — stosownie do potrzeb — pułapy kredytowe.

§ 11. W wyniku przebudowy systemu bankowego będą tworzone warunki do pełnej skuteczności i efektywności polityki pieniężno-kredytowej. Konieczna jest zwłaszcza zmiana struktury organizacyjnej i zasad funkcjonowania banków. Narodowy Bank Polski będzie dostosowywał metody i narzędzia realizacji polityki pieniężno-kredytowej do zreformowanych zasad funkcjonowania gospodarki.

§ 12. Prezes Narodowego Banku Polskiego będzie przedstawiał Sejmowi kwartalną informację o przebiegu realizacji planu kredytowego oraz założeń polityki pieniężno-kredytowej wraz z odpowiednimi wnioskami.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1988 r.

Marszałek Sejmu: R. Malinowski

Załącznik nr 1 do uchwały Sejmu
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia
21 stycznia 1988 r. (poz. 7)

PLAN KREDYTOWY NA 1988 r.

AKTYWA	Stan na koniec 1986 r.	Plano- wany przyrost w 1987 r.	Prze- widywa- ny przyrost w 1987 r.	Przewidywany stan w dniu 31. 12.1987 r.		Plano- wany przyrost w 1988 r.	Planowany stan w dniu 31.12.1988 r.		
	w miliardach złotych					31.12.1986 = 100	w miliardach złotych		31.12.1987 = 100
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Kredyty dla gospodarki uspołecznionej	6.293,0	1.045,0	965,0	7.258,0	115,3	1.440,0	8.698,0	119,8	
1) obrotowe	3.198,4	450,0	350,0	3.548,4	110,9	600,0	4.148,4	116,9	
2) inwestycyjne dla organizacji gospodarczych	2.219,9	405,0	435,0	2.654,9	119,6	550,0	3.204,9	120,7	
— na inwestycje centralne	1.117,5	245,0	245,0	1.362,5	121,9	320,0	1.682,5	123,5	
— na inwestycje przedsiębiorstw	1.102,4	160,0	190,0	1.292,4	117,2	230,0	1.522,4	117,8	
3) na inwestycje spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego	874,7	190,0	180,0	1.054,7	120,6	290,0 ¹⁾	1.344,7	127,5	
II. Kredyty dla gospodarki nie uspołecznionej	325,6	74,9	81,6	407,2	125,1	126,8	534,0	131,1	
1) obrotowe dla indywidualnych gospodarstw rolnych	54,9	3,7	5,2	60,1	109,5	7,3	67,4	112,1	
2) inwestycyjne dla indywidualnych gospodarstw rolnych	147,9	32,5	38,0	185,9	125,7	60,6	246,5	132,6	
3) obrotowe i inwestycyjne dla pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej	26,6	7,2	8,5	35,1	132,0	10,0	45,1	128,5	
4) na budownictwo mieszkaniowe dla indywidualnych rolników i pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej	96,2	31,5	29,9	126,1	131,1	48,9	175,0	138,8	
III. Kredyty dla gospodarstw domowych	253,9	83,2	69,8	323,7	127,5	91,2	414,9	128,2	
1) na zakupy ratalne towarów i usług	110,5	32,2	20,5	131,0	118,6	12,0	143,0	109,2	
2) na indywidualne budownictwo mieszkaniowe	136,8	47,0	45,9	182,7	133,6	74,6	257,3	140,8	
3) pożyczki gotówkowe	6,6	4,0	3,4	10,0	151,5	4,6	14,6	146,0	
IV. Razem kredyty	6.872,5	1.203,1	1.116,4	7.988,9	116,2	1.658,0	9.646,9	120,8	
V. Kredyty bankowe na finansowanie niedoboru budżetu państwa	624,3	0,0	298,0	922,3	147,7	269,6	1.191,9	129,2	
VI. Międzynarodowy Fundusz Walutowy	144,9	0,0	76,0	220,9	152,4	190,0	410,9	186,0	
VII. Inne aktywa	1.249,6	69,9	2.198,6	3.448,2	275,9	100,0	3.548,2	102,9	
VIII. Różnice kursowe	4.085,9	0,0	1.541,0	5.626,9	137,7	0,0	5.626,9	100,0	
OGÓŁEM	12.977,2	1.273,0	5.230,0	18.207,2	140,3	2.217,6	20.424,8	112,2	

¹⁾ rozdysponowana zostanie kwota o 20 mld zł niższa, a uruchomienie różnicy stanowiącej rezerwę planu nastąpi w II półroczu, pod warunkiem że proces oddawania mieszkań do użytku przebiegać będzie zgodnie z planem.

PASywa	Stan na koniec 1986 r.	Planowany przyrost w 1987 r.	Przewidywany przyrost w 1987 r.	Przewidywany stan w dniu 31.12.1987 r.		Planowany przyrost w 1988 r.	Planowany stan w dniu 31.12.1988 r.		
	w miliardach złotych					31.12.1986 = 100	w miliardach złotych		31.12.1987 = 100
	2	3	4	5	6	7	8	9	
I. Środki przedsiębiorstw i organizacji gospodarczych	1.426,2	290,0	615,0	2.041,2	143,1	800,0	2.841,2	139,2	
1) rachunki środków funduszy specjalnych	487,6	120,0	230,0	717,6	147,2	235,0	952,6	132,7	
2) rachunki środków na inwestycje i kapitalne remonty	200,1	55,0	45,0	245,1	122,5	65,0	310,1	126,5	
3) rachunki rozliczeniowe i bieżące	641,4	95,0	240,0	881,4	137,4	400,0	1.281,4	145,4	
4) rachunki lokat terminowych	97,1	20,0	100,0	197,1	203,0	100,0	297,1	150,7	
II. Środki na rachunkach jednostek budżetowych w tym środki funduszy specjalnych	753,5 600,1	300,0 210,0	207,0 157,0	960,5 757,1	127,5 126,2	269,6 212,0	1.230,1 969,1	128,1 128,0	
III. Środki na rachunkach budżetu państwa	173,3	0,0	0,0	173,3	100,0	0,0	173,3	100,0	
IV. Środki instytucji finansowych	431,7	58,0	0,0	431,7	100,0	90,0	521,7	120,8	
1) lokaty Państwowego Zakładu Ubezpieczeń	132,7	25,0	-15,0	117,7	88,7	30,0	147,7	125,5	
2) fundusze zasadnicze banków	114,9	30,0	30,0	144,9	126,1	60,0	204,9	141,4	
3) inne fundusze i środki banków	184,1	3,0	-15,0	169,1	91,9	0,0	169,1	100,0	
V. Rachunki operacji zagranicznych z tego:	1.905,6	-105,0	2.007,0	3.912,6	205,3	-252,0	3.660,6	93,6	
1) zmiany wynikające z salda bilansu płatniczego	1.905,6	-105,0	-254,0	1.651,6	86,7	-252,0	1.399,6	84,7	
2) pozostałe rozrachunki	0,0	0,0	2.261,0	2.261,0	x	0,0	2.261,0	100,0	
VI. Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	487,4	50,0	200,0	687,4	141,0	250,0	937,4	136,4	
VII. Wkłady oszczędnościowe i rachunki bieżące ludności	2.148,4	320,0	315,0	2.463,4	114,7	430,0	2.893,4	117,5	
VIII. Obieg pieniądza gotówkowego w tym zasoby gotówkowe ludności	1.187,5 1.083,9	170,0 160,0	190,0 165,0	1.377,5 1.248,9	116,0 115,2	340,0 300,0	1.717,5 1.548,9	124,7 124,0	
IX. Inne pasywa	214,2	40,0	97,0	311,2	145,3	100,0	411,2	132,1	
X. Lokata Międzynarodowego Funduszu Walutowego	163,5	0,0	58,0	221,5	135,5	190,0	411,5	185,8	
XI. Różnice kursowe z przeliczeń kursu walut obcych	4.085,9	0,0	1.541,0	5.626,9	137,7	0,0	5.626,9	100,0	
XII. Kwota nie zbilansowana	0,0	150,0	0,0	0,0	x	0,0	0,0	x	
OGÓŁEM	12.977,2	1.273,0	5.230,0	18.207,2	140,3	2.217,6	20.424,8	112,2	

Załącznik nr 2 do uchwały Sejmu
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia
21 stycznia 1988 r. (poz. 7)

BILANS PIENIĘŻNYCH PRZYCHODÓW I WYDATKÓW LUDNOŚCI NA 1988 r.

Wyszczególnienie	1986	1987	1988	1987	1988
	wykonanie	przewidywane wykonanie	plan	przewidywane wykonanie	plan
w miliardach złotych			rok poprzedzający = 100		
PRZYCHODY					
1. Wynagrodzenia za pracę	3.754	4.560	6.500	121,5	142,5
2. Świadczenia społeczne	1.236	1.610	2.550	130,3	158,4
3. Odszkodowania, odsetki od wkładów i inne transfery	293	380	480	129,7	126,3
4. Kredyty udzielone	261	348	520	133,3	149,4
5. Przychody ze sprzedaży produktów rolniczych	1.137	1.370	2.010	120,5	146,7
6. Przychody pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych	650	1.000	1.900	153,8	190,0
7. Pozostałe przychody	390	528	730	135,4	138,3
Ogółem	7.721	9.796	14.690	126,9	150,0
WYDATKI					
1. Fundusz nabywczy na zakup towarów i usług	6.454 ^{a)}	8.390 ^{a)}	12.590	130,0	150,1
2. Podatki i opłaty	379	530	800	139,8	150,9
3. Kredyty spłacone	145	195	300	134,5	153,8
4. Pozostałe wydatki	163	201	270	123,3	134,3
Wydatki razem	7.141	9.316	13.960	130,5	149,8
Zmiany stanów zasobów pieniężnych z tego:	580	480	730 ^{b)}		
— wkładów oszczędnościowych	439	315	430		
— gotówki	141	165	300		
Ogółem	7.721	9.796	14.690	126,9	150,0
STOPIEŃ ZBILANSOWANIA RYNKU					
1. Fundusz nabywczy na zakup towarów i usług	6.631	8.650	12.590	130,4	145,5
2. Podaż towarów i usług na zaopatrzenie ludności	6.454	8.390	12.090	130,0	144,1
a) towary	5.638	7.325	10.360	129,9	141,4
b) usługi	816	1.065	1.730	130,5	162,4
3. Niedobór (luka inflacyjna)	—177	—260	—500	x	x
WSKAŹNIK TWORZENIA ZASOBÓW PIENIĘŻNYCH	8,1/5,6^{c)}	5,3/2,4^{c)}	9,1/5,4^{c)}	x	x

^{a)} zakup towarów i usług

^{b)} zasoby ekonomicznie uzasadnione

^{c)} wskaźniki tworzenia zasobów ekonomicznie uzasadnionych.

Załącznik nr 3 do uchwały Sejmu
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
z dnia 21 stycznia 1988 r. (poz. 7)

ZAŁOŻENIA POLITYKI PIENIĘŻNO-KREDYTOWEJ NA 1988 r.

Podstawowym zadaniem polityki pieniężno-kredytowej banków w 1988 r. będzie współtworzenie warunków do realizacji strategicznych celów społeczno-gospodarczych, a w szczególności:

- przywracania ogólnej równowagi ekonomicznej i zwiększania roli pieniądza,
- wspierania zmian strukturalnych w gospodarce,
- stymulowania poprawy efektywności gospodarowania,
- rozwijania przedsiębiorczości we wszystkich sektorach gospodarki.

Zadania te realizowane będą poprzez odpowiednie kształtowanie podaży pieniądza oraz aktywną politykę depozytową i kredytową.

I. Przywracanie ogólnej równowagi ekonomicznej

1. Podstawą działalności kredytowej banków jest plan kredytowy. Prezes Narodowego Banku Polskiego zwiększy lub ograniczy rozmiary kredytów, w stosunku do wielkości ustalonych w planie kredytowym, w zależności od kształtowania się ekonomicznie uzasadnionych zasobów.

W celu przywracania równowagi i ograniczenia nawisu inflacyjnego dynamika podaży pieniądza w systemie bankowym będzie niższa od tempa wzrostu dochodu narodowego podzielonego w cenach bieżących.

2. Banki będą stosowały jednolite zasady polityki kredytowej w odniesieniu do wszystkich sektorów gospodarki, kierując się kryterium najefektywniejszego wykorzystania środków kredytowych stawianych do dyspozycji poszczególnym jednostkom gospodarczym.

3. Pierwszeństwo w dostępie do kredytu na realizację inwestycji będzie zapewnione przedsiębiorstwom gwarantującym osiągnięcie w krótkim czasie efektów oraz — poprzez wysoki poziom efektywności — szybki zwrot kredytu.

4. Wysokość udzielanego kredytu oraz jego oprocentowanie będzie różnicowane w zależności od rodzaju i stopnia opłacalności przedsięwzięcia oraz stopnia ryzyka bankowego.

5. Banki podejmą działania w kierunku urealnienia oprocentowania lokat i kredytów.

Wysokość podstawowej stopy procentowej — określonej przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego — powinna być kształtowana, z uwzględnieniem wzrostu cen, tak aby zapewniać realność depozytów terminowych oraz kredytów.

6. W celu dostosowania relacji między budżetem państwa a bankami do zreformowanych zasad funkcjonowania gospodarki przebudowany zostanie system przejściowego kredytowania niedoborów, tak aby wyeliminowany został mechanizm automatycznego kredytowania deficytu budżetowego.

II. Wspieranie zmian strukturalnych w gospodarce

7. Polityka kredytowa banków będzie aktywnie wspierać realizację przedsięwzięć sprzyjających zmianom struktury gospodarczej kraju, zwłaszcza prowadzących do:

- zwiększania zdolności eksportowej gospodarki,
- wdrażania osiągnięć postępu naukowo-technicznego,
- obniżenia materiało- i energochłonności produkcji,
- rozwoju produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego,
- ochrony środowiska oraz poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

8. Banki będą udzielały jednostkom gospodarczym kredytów na realizację przedsięwzięć, o których mowa w ust. 7, stosując oprocentowanie w wysokości stanowiącej 75 lub 50% stopy podstawowej.

Prezes Narodowego Banku Polskiego będzie udzielał kredytów refinansowych, stosując obniżoną stopę procentową w wysokości 75 lub 50% stopy podstawowej.

III. Stymulowanie poprawy efektywności gospodarowania

9. Politykę kredytową banków w stosunku do przedsiębiorstw należy konsekwentnie uzależniać od kształtowania się ich zdolności kredytowej.

10. Przedsiębiorstwom posiadającym trwałą zdolność kredytową, znajdującą oparcie w wysokiej efektywności gospodarowania, wykazującym jednocześnie odpowiednią troskę o osiągnięcie i utrzymanie wysokiego stopnia samofinansowania, a także o zapewnienie warunków do rozwoju, banki oferować będą dogodne warunki dostępu do kredytów.

11. Przedsiębiorstwom nie posiadającym trwałej zdolności kredytowej banki mogą udzielać kredytu tylko do wysokości uwzględniającej zaangażowanie w finansowaniu działalności eksploatacyjnej okresowo wolnych środków funduszy celowych i przewidywanych stanów prawidłowych zobowiązań.

12. Przedsiębiorstwa, które nie wywiązują się terminowo ze swych zobowiązań pieniężnych wobec wierzycieli, będą traktowane jako nie posiadające trwałej zdolności kredytowej.

Banki nie będą udzielały kredytu na uzupełnienie środków finansowych zamrożonych w przeterminowanych należnościach.

13. Przedsiębiorstwa nie mające zdolności kredytowej mogą korzystać z kredytu wyłącznie na warunkach i w trybie przewidzianych w ustawie o poprawie gospodarki przedsiębiorstwa państwowego oraz o jego upadłości.

14. W stosunkach z przedsiębiorstwami rozwijać należy inspiratorskie i organizatorskie funkcje banków w celu efektywniejszego wykorzystywania czynników wytwórczych.

IV. Polityka kredytowo-depozytowa

15. Banki będą aktywnie działać na rzecz zwiększenia udziału długoterminowych depozytów ludności i jednostek gospodarczych w strukturze zasobów systemu bankowego.

16. Wprowadzone będą następujące, podstawowe zasady oprocentowania depozytów terminowych:

- trzyletnich na poziomie równoważącym w tym okresie skutki inflacji oraz zapewniającym przyrost realnej wartości depozytów,
- dwuletnich na poziomie równoważącym w tym okresie skutki inflacji.

W razie wycofania wkładów przed zadeklarowanym terminem oprocentowanie będzie odpowiednio obniżone.

17. Banki dokonają przeglądu form gromadzenia oszczędności i na tej podstawie określają te formy oszczędzania, których rozwój będzie preferowany, oraz te, które będą ulegały likwidacji.

Banki podejmą działania ukierunkowane na przyspieszenie rozwoju obrotu bezgotówkowego w formie rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych.

18. Polityka kredytowa banków w dziedzinie finansowania budownictwa mieszkaniowego powinna zmierzać w kierunku zwiększenia udziału środków własnych ludności oraz przeciwdziałać nieuzasadnionemu zwiększaniu kosztów.

Zaleca się bankom zapewnienie udziału kredytów przeznaczonych na mieszkania spółdzielcze przydzielane na warunkach własnościowego prawa do lokalu w wysokości co najmniej 20% środków kredytowych kierowanych na spółdzielcze budownictwo wielorodzinne, realizowane według nowych zasad kredytowania.

19. Rozszerzając zakres kredytowania jednorodzinnego budownictwa mieszkaniowego banki będą udzielać w pierwszej kolejności kredytu na energo- i materiał-oszczędne budynki.

20. Banki będą udzielać kredytów dla indywidualnych gospodarstw rolnych na finansowanie nakładów zapewniających osiągnięcie wzrostu produkcji towarowej, uzależniając odpowiednio skalę kredytowania od wielkości angażowania środków własnych przez rolników.

21. W odniesieniu do jednostek pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej banki prowadzić będą politykę kredytową wspierającą rozwój ich działalności, ukierun-

kowany przede wszystkim na opłacalną produkcję eksportową oraz poprawę zaopatrzenia rynku.

22. Banki — w celu umożliwienia ludności nabywania określonych towarów, których podaż przewyższa popyt — będą udzielać kredytów na te zakupy. Kontynuowane będzie udzielanie kredytów dla młodych małżeństw.

23. Banki w szerszym zakresie będą udzielały ludności krótko- i średnioterminowych kredytów gotówkowych.

V. Polityka kursowa i walutowo-dewizowa

24. Kontynuowana będzie polityka kursu walutowego, zmierzająca do rozwijania eksportu i racjonalizacji importu.

Utrzymana będzie zasada ustalania wysokości kursu podstawowego oraz system bieżącego dostosowywania kursu złotego do walut obcych, uwzględniający kształtowanie się relacji cen wewnętrznych do cen na rynkach zagranicznych.

25. Rozwijany będzie system przetargów walutowych, umożliwiający przedsiębiorstwom nabywanie walut w celu sfinansowania importu zaopatrzeniowo-technicznego niezbędnego do produkcji eksportowej.

26. Zostaną uproszczone zasady kredytowania dewizowego oraz wyeliminowane te rozwiązania, które utrudniają lub ograniczają jego rozwój.

27. Banki prowadzić będą aktywną politykę walutową, zwłaszcza w kierunku rozwoju akwizycji środków walutowych ludności.

VI. Zadania Narodowego Banku Polskiego i narzędzia ich realizacji

28. Narodowy Bank Polski — jako centralny bank państwa — zapewni koordynację realizacji założeń planu kredytowego i polityki pieniężno-kredytowej.

29. W celu zapewnienia jednolitości polityki pieniężno-kredytowej Prezes Narodowego Banku Polskiego będzie oddziaływał na banki, między innymi poprzez stopę procentową od kredytów refinansowych i ich wielkość, rezerwy obowiązkowe oraz — w zależności od przebiegu realizacji planu kredytowego — pułapy kredytowe.

8

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 21 stycznia 1988 r.

w sprawie planu Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury na 1988 r.

§ 1. 1. Uchwala się plan dochodów i wydatków Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury na 1988 r.

2. Plan dochodów i wydatków Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury określa załącznik nr 1 do uchwały.

3. Plan dotacji z tego Funduszu dla wojewódzkich funduszy rozwoju kultury określa załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2. Upoważnia się Ministra Kultury i Sztuki do podziału kwot nie rozdzielonych wydatków.

§ 3. Upoważnia się Ministra Kultury i Sztuki do dokonywania w wypadkach uzasadnionych potrzebami rozwoju kultury zmian w planowanych wydatkach Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1988 r.

Marszałek Sejmu: *R. Malinowski*